

Musiikki elämään – osallistavan
konserttitoiminnan ja yleisöyhteistyön
alueellinen kehittämishanke
Oamkin toimintasuunnitelma

12.5.2011

Johanna Leponiemi

Oulun seudun ammattikorkeakoulu

Kulttuurialan yksikkö

1. YHTEENVETO

- a. Lähtökohta ja tarkoitus
- b. Osapuolet
- c. Toteutus

2. PROJEKTIN TAUSTA JA TARKOITUS

- a. Pedagoginen kehittämissyö Oamkissa, henkilöstönäkökulma
- b. Opiskelijoiden ammattiosaamisalueiden vahvistamisen näkökulma
- c. Kolmannen sektorin ja kunta-alan toimijoiden näkökulma

3. PROJEKTIN TAVOITTEET

4. KESKEISET TOIMENPITEET

5. PROJEKTIN TOTEUTUS

- a. Yleiskuvaus toteutuksesta
- b. Aikataulu

1. YHTEENVETO

a. Lähtökohta ja tarkoitus

Kolmannen sektorin, kuntien ja ammattikorkeakoulujen verkostoyhteistyöhön perustuva osaaminen kehittyy. Oulun seudun ammattikorkeakoulu on osatoteuttajana ammattikorkeakoulu Metropolian koordinoimassa Musiikki elämään – hankkeessa, jonka tarkoituksena on tuottaa kohderyhmille tietoa ja osaamista omien organisaatioiden toiminnan kehittämistä yhteistoiminnallisesti. Kohderyhmät saavat käyttöönsä osaamista ja toimintapatoja alueellista hyvinvointia vahvistavan yleisöyhteistyön ja konserttitoiminnan toteuttamiseen.

Osallistavan konserttitoiminnan ja yleisöyhteistyön kehittämistyön kautta projektin on mahdollista vaikuttaa pitkäkestoisesti sekä kohderyhmiin että toimintaympäristöön. Vaikutukset liittyvät kulttuuripalveluiden näkyvyyden vahvistumiseen, tehostumiseen, kuntalaisten hyvinvointia aikaisempaa paremmin palveleviin toteutuksiin sekä kulttuurialan ammattilaisten työllistymiseen.

Projektissa kehitettävissä uusissa, yleisöyhteistyöhön, osallistavaan ja tavoittavaan konserttitoimintaan perustuvissa ja sektorirajat ylittävissä yhteistyötavoissa hyödynnetään ja vahvistetaan Oamkin strategian mukaista tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa, yksiköiden välistä pedagogisen sisältöosaamisen jakamista, kolmannen sektorin osaamista ja erityispiirteitä sekä tulevaisuuden hyvinvointipalvelutarjonnan mahdollistamista ja laajentamista, hyvinvointipalveluiden jalkauttamista ja markkinointia kuntien ja kolmannen sektorin sosiaali- ja terveysalan palveluiden tuottajille.

b. Osapuolet

Musiikki elämään – hankkeen Oamkin kumppaneina ovat Hailuodon kunnan Perusturvapalveluiden Vanhustenhoito ja Sivistyspalveluiden Päivähoito, Oulun Palvelusäätiö, Soiva Siili, Oulun kaupungin Sosiaali- ja terveyspalveluiden Päivähoito ja Diakonia-ammattikorkeakoulun Diak Pohjoinen eli Oulun yksikkö.

Musiikki elämään – hanke tekee läheistä yhteistyötä Oamkin Sosiaali- ja terveysalan yksikön Eheä elämän ehto – hankkeen kanssa jakamalla yksiköiden välistä asiantuntijuutta hankkeisiin kuuluvissa koulutuksissa, hyödyntämällä yhteisesti hankkeiden asiantuntijakouluttajia ja osallistamalla molempien yksiköiden opiskelijoita mukaan hankkeeseen. Mahdollisuuksien mukaan Musiikki elämään – hankkeen musiikkitapahtumia ja konsertteja viedään Eheä elämän ehto – hankkeen kumppaneiden ulottuville. Vm. hankkeen kumppaneina toimivat Kempeleen kunnan Vanhustyön avopalvelut, Metsolakodit, Oamkin Luonnonvara-alan yksikkö ja Oulun yliopiston Hoitotieteen laitos.

c. Toteutus

Vuorovaikutuksellisia ja osallistavia sekä terapeuttisia että pedagogisia elementtejä sisältäviä konsertteja toteutetaan ensin pilotoiden olemassa olevia malleja. Videointien, analysointien, keskustelujen ja käsitteellistämisen jälkeen toiminta pyritään integroimaan Oamkin opiskelijoiden, Kulttuurialan yksikön musiikin sekä Sosiaali- ja terveysalan yksikön, koulutusohjelmiin. Hankkeeseen liittyy myös ulkopuolisten asiantuntijoiden antama koulutus, joka toteutetaan erilaisin menetelmin kuten työpajat, luennot, konsertteihin ja tapahtumiin osallistuminen. Hankkeen koulutukset kuuluvat soveltuvin osin pakollisiin ja vapaasti valittaviin opintoihin eri koulutusohjelmissa.

2. PROJEKTIN TAUSTA JA TARKOITUS

a. Pedagoginen kehittämistyö Oamkissa, henkilöstönäkökulma

Oamkin kehittämissuunnitelmassa opetuksen, tutkimuksen ja innovaatiotoiminnan yhdistäminen on nostettu keskeiseksi tulevaisuuden haasteeksi. Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta sekä aluekehitystyö pyritään saamaan osaksi opettajien ja opiskelijoiden arkea ja oppimisympäristöä ja toiminta on osa työelämän toimijoiden, Oamkin henkilöstön ja opiskelijoiden oppimisprosessia. Tärkeää on yhdistää työelämäkäytäntöjen uudistamista palveleva tieto ammattikorkeakoulun ja työelämän rajapinnalla tapahtuvaan oppimiseen ja asiantuntijuuden vahvistumiseen. Oamk tavoittelee eri alojen asiantuntijuuden jakamista innovatiivisten mahdollisuuksien luomiseksi siten, että henkilöstö tuottaa uutta tietoa ja soveltaa sitä oppimisympäristöissä yhteistoiminnallisin menetelmin. Yksiköiden välinen yhteistyö ja pedagoginen kehittäminen perustuvat siis osaamislähtöisiin oppimisprosesseihin. Tutkimus- ja kehitystyötä toteutetaan osana opetussuunnitelmia sekä hanketoimintana.

Musiikki elämään - hankkeessa pyritään todentamaan ja saattamaan näkyväksi Oamkin Kulttuurialan sekä Sosiaali- ja terveysalan yksikön henkilöstön substanssiosaamisen ja kolmannen sektorin ammattiosaamisen yhdistämisen tuottamat mahdollisuudet opetuksen kehittämisessä. Oamkin Sosiaali- ja terveysalan yksikön hankkeessa Eheä elämän ehto ja Oamkin Kulttuurialan hankkeessa Musiikki elämään haetaan yhteisiä rajapintoja ja osaamisalueita pedagogisen asiantuntijuuden jakamiseen Oamkin eri yksiköiden sekä Diakonia-ammattikorkeakoulun Oulun yksikön välillä. Tämä tapahtuu vuorovaikutuksellisen ja osallistavan konserttitoiminnan puitteissa yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden Oulun Palvelusäätiön ja Soivan Siilin, kuntasektorin toimijoiden Hailuodon kunnan Perusturvapalveluiden alaisen vanhusten hoidon ja Sivistyspalveluiden alaisen lasten päivähoidon sekä Oulun kaupungin Sosiaali- ja terveyspalveluiden alaisen Päivähoidon kanssa.

Oamkin Sosiaali- ja terveysalan yksikön Eheä elämän ehto – hankkeen kanssa yhteiset rajapinnat löytyvät yksiköiden välisen asiantuntijuuden jakamisessa esimerkiksi musiikin ja musiikkikasvatuksen, pedagogisen kehittämisen, yrittäjyyden ja työelämä tietoisuuden, vuorovaikutustaitojen, ikääntyneen hoitotyön, terveyden edistämisen, toimintaterapiaan liittyviin

fysiologian sekä psykologian, kuntoutuksen ja kuntoutumisen, anatomian ja fysiologian aihekokonaisuuksissa. Eheä elämän ehto – hankkeen kumppanit ovat myös osin rinnakkaisia Musiikki elämään – hankkeen kumppaneiden kanssa ja hankkeiden toimintoja ja tapahtumia voidaan toteuttaa molemmissa. Myös Musiikki elämään – hankkeen asiantuntijat ja suunnitellut työpajat ja luennot sopivat molempiin hankkeisiin liittyviin koulutussisältöihin.

b. Opiskelijoiden ammattiosaamisalueiden vahvistamisen näkökulma

Tavoitteena musiikin opiskelijoiden (muusikot, musiikkipedagogit, kirkkomuusikot, musiikinohjaajat, pop- ja jazzmusiikkipedagogit) keskuudessa on osaamisen vahvistaminen taidekokemuksen vuorovaikutuksellisuuden ja osallistavuuden mahdollistamisessa, erilaisten yleisöjen huomioonottamisessa ja pedagogisen toiminnan monipuolistamisessa osana tulevaisuuden ammattitaitoa. Opiskelijoiden kokemukset niin iäkkäistä kuin pienistä lapsista saattavat olla erittäin vähäisiä ja se näkyy esimerkiksi musiikkipedagogien ainedidaktisissa opinnoissa ja opetusharjoittelussa. Esimerkiksi musiikkipedagogiopiskelijoiden kokemusmaailma ei välttämättä tue yhteisen kielen ja ymmärryksen löytymistä pienen soittoharrastustaan aloittelevan lapsen kanssa.

Sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijoille, joilla on musiikkiharrastusta, voidaan osaksi ammattitaidon kehittymistä tarjota työkaluja ja malleja siihen, miten musiikillista osaamispotentiaalia voi hyödyntää tulevaisuuden työtehtävissä ja näin vahvistaa myös heidän ammattitaitonsa monialaisuutta ja työllistymismahdollisuuksiaan.

c. Kolmannen sektorin ja kunta-alan toimijoiden näkökulma

Musiikki elämään hankkeen avulla pyritään alueellisesti edistämään hyvinvointipalvelujen ja niiden markkinoiden syntymistä, vahvistumista ja arkipäiväistymistä. Hyvinvointipalveluna tarkoitetaan tässä vuorovaikutuksellista ja osallistavaa musiikkitoimintaa, josta pyritään räätälöimään palvelutuote hyvinvointimarkkinoille. Erilaisissa laitoksissa ja päiväkodeissa on yhä kasvava tarve musiikkikasvatukselliselle ja musiikin kautta eheyttävälle, vireyttävälle ja voimaannuttavalle taidetoiminnalle ja hankkeen aikana tarvetta vastaavaa toimintaa viedään yhteistyökumppaneiden toimipisteisiin Oamkin opettajien, opiskelijoiden ja hankkeen asiantuntijakouluttajien yhteistyönä.

Yhteistyökumppanit toimivat mahdollisuuksien mukaan myös kouluttajina hankkeessa vanhustyön ja varhaiskasvatuksen asiantuntijoina.

3. PROJEKTIN TAVOITTEET

Musiikki elämään – hankkeen Oamkin osatoteutuksen keskeisenä tavoitteena on toteuttaa Oamkin strategiaa ja mahdollistaa kehittämissuunnitelman mukaiset kehittämistoimenpiteet koulutuksen laadun, uudistumisherkkyden ja -tavoitteiden sekä vetovoimaisuuden varmistamiseksi, kehittää

hyvinvointimarkkinoiden alueellista syntymistä ja kehittymistä, laajentaa opiskelijoiden tulevaisuuden ammattitaidon osaamisalueita, edistää pilotoitavan ja kehitettävän palvelumallin jalkauttamista kunnan ja kolmannen sektorin toimijoiden tietoisuuteen ja ulottuville.

4. KESKEISET TOIMENPITEET

Keskeisenä toimenpiteenä on pilotoida Oamkin henkilöstöllä olemassa olevaa osaamisen soveltamista vuorovaikutuksellisen ja osallistavan musiikkitoiminnan alalla vanhusten ja lasten parissa. Pilotoinnin tuloksia hyödynnetään pedagogisessa toiminnassa ja sen kehittämisessä sekä niiden pohjalta kehitetään palvelumalli kolmannen sektorin ja kunta-alan toimijoiden hyvinvointipalveluiden tuottamiseen ja hankkimiseen.

5. PROJEKTIN TOTEUTUS

Hankkeen alkuvaiheessa konserttitoimintaa pilotoidaan vanhainkoteihin, päivätoimintakeskuksiin ja palvelukoteihin sekä päiväkoteihin vietävissä konserteissa ja musiikkitapahtumissa. Kokemukset analysoidaan ja saatetaan Oamkin henkilöstön pedagogiseksi tietotaidoksi, jota voidaan tulevaisuudessa hyödyntää täydennyskoulutuksissa, avoimen ammattikorkeakoulun koulutustarjonnassa ja luonnollisesti ammatillisen koulutuksen opetussuunnitelmien kehittämisessä niin kulttuurialalla kuin sosiaali- ja terveysalalla.

a. Yleiskuvaus toteutuksesta

Vaihtuvat opiskelijaryhmät seuraavat konsertteja. Opiskelijoilla on tapahtumaan liittyviä substanssiosaamiseen, vuorovaikutukseen sekä pedagogiseen osaamiseen liittyviä tarkkailutehtäviä. Näiden tehtävien sekä konserttien taltiointiin keinoin kootaan ns. pedagogista koria varten materiaalia, jota analysoidaan ja raportoidaan ja joka toimii opiskelijoille sekä muille sidosryhmille suunnatun koulutussuunnittelun pohjana. Syksyllä 2012 ajoittuvaa koulutusta suunnitellaan koko ajan pilotointien rinnalla ja niiden avulla.

b. Projektin aikataulu

2011

Oamkin Kulttuurialan, Sosiaali- ja terveysalan yksikön sekä Diak Pohjoisen välillä kartoitetaan ja jaetaan tietoa yksiköiden omista hankkeen toteutusta tukevasta ja mahdollistavasta asiantuntijuudesta. Sekä Musiikki elämään että Eheä elämän ehto - hankkeiden kumppaneiden

projektille tarjoamia mahdollisia yhteisiä asiantuntijakouluttajia kartoitetaan. Tietoa jaetaan myös projektien ulkopuolisista asiantuntijoista ja heidän kanssaan suunnitelluista koulutuksista.

Syyslukukauden alussa on Oamkin Kulttuurialan yksikön musiikin koulutusohjelmien suuntautumisvaihtoehtovastaavien kanssa kartoitettu hankkeen koulutusmahdollisuuksien integroiminen musiikin opiskelijoiden opintoihin.

Ensimmäiset vanhusten viriketoiminnaksi suunnatut yhteistoiminnalliset konsertit/musiikkitapahtumat pilotoidaan ja opiskelijat osallistuvat observointiin, videointiin jne.

Toteutetaan ensimmäinen ulkopuolisen asiantuntijan pitämä koulutustapahtuma, luento tai työpaja.

Laaditaan arviointisuunnitelma ja kehitetään avointa palautejärjestelmää. Arvioidaan käynnistysvaihetta.

Osallistutaan Metropolian koordinoimiin projektiryhmien kokoontumisiin. Käynnistetään operationaalinen toiminta.

2012

Yhteistoiminnallisten konserttien/musiikkitapahtumien pilotoinnit vanhustyön parissa jatkuvat. Konserteista/musiikkitapahtumista tehdyt taltioinnit puretaan, analysoidaan ja kootaan yhteen osana projektin tavoitetta pedagogisen pankin tuottamisesta. Osallistutaan projektin verkostotoimintaan hyvien käytänteiden jakamiseksi.

Toiminnan arvioinnin jälkeen sovitaan toteutettavat koulutukset vuosien 2012 ja 2013 aikana. Ehdotus Oamkin koulutustarjottimesta on valmiina toukokuun 2012 alkuun mennessä.

Projektin ulkopuolisten asiantuntijoiden tarjoamaa koulutusta jatketaan. Järjestetään yksi tai useampi työpaja tai luentopäivä. Koulutuksia tarjotaan myös musiikkialan ja sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille.

Päiväkoteihin pilotoitavaa konserttia/musiikkitapahtumatoimintaa suunnitellaan ja toteutetaan.

Vanhuksille suunnattujen konsertti/musiikkitapahtumien osalta aloitetaan palvelumallin pilotointi.

Projektin tarjoamat uudet koulutussisällöt, oppiainekokonaisuudet tai mahdolliset erikoistumisopintokokonaisuudet integroidaan Oamkin lukuvuoden 2013 opetussuunnitelmatyöhön.

2013

Keväällä 2013 suunniteltujen koulutusten toteuttaminen ja niistä kerättävän pedagogisen aineiston kerääminen ja dokumentointi, arviointitiedon kerääminen ja analysointi jatkuu.

Konsertti/musiikkitapahtumatoiminta, asiantuntijaluennot ja työpajatoiminta jatkuvat.

Syksyllä toteutetaan projektin päättämiseen liittyviä toimenpiteitä.

2011	<ul style="list-style-type: none">- operationallisen toiminnan käynnistäminen- asiantuntijuuden kokonaiskartoitus- hankkeen koulutusmahdollisuuksien integroiminen opiskelijoiden opintoihin- konserttitoiminnan käynnistäminen, vuorovaikutuksellisen ja osallistavan toiminnan pilotointi- käynnistetään ulkopuolinen koulutustoiminta- opiskelijat osallistuvat konserttitoimintaan tarkkailijoina ja konserttien taltiointiin- laaditaan arviointisuunnitelma ja kehitetään avointa palautejärjestelmää- arvioidaan käynnistysvaihe- osallistutaan Metropolan koordinoimiin projektiryhmien kokouksiin
2012	<ul style="list-style-type: none">- konserttitoiminnan pilotointi jatkuu- aloitetaan konserttitaltointien purku ja analysointi- osallistutaan hyvien käytänteiden jakamiseen projektin muiden toteuttajien kanssa- 2012 ja 2013 koulutuksien suunnittelu ja toteutus- suunnitellaan ja pilotoidaan konserttitoimintaa päiväkoteihin- aloitetaan vanhuksille suunnatun toiminnan pilotointi palvelumalliksi- projektin tarjoamat uudet koulutussisällöt, oppiainekokonaisuudet tai mahdolliset erikoistumisopintokokonaisuudet integroidaan Oamkin lukuvuoden 2013 opetussuunnitelmatyöhön
2013	<ul style="list-style-type: none">- toiminta jatkuu keväällä 2013- projektin päättämiseen liittyvät toimenpiteet syksyllä 2013